

Rajčiakovec (Tomarillo, Tomatilla) - *Cyphomandra betacea*

Pôvod

Rastlina je svojím pôvodom z vysokohorských oblastí Ánd. V súčasnej dobe sa pestuje hlavne v horách trópov a subtrópov. Plantážnym spôsobom sa pestuje v Afrike, Austrálii a na Novom Zélande.

Botanická charakteristika

Rajčiakovec je vo svojej domovine vždyzelený ker 3 - 4 m vysoký, v našich podmienkach dorastá do výšky dvoch metrov a v zimnom období dochádza k opadávaní listov. Má rýchly rast, a preto sa dá pestovať v okrasných záhradách z určitých, ďalej popísaných zásad. Rastlina rodí druhým rokom, plody zrejú na jeseň a pri teplom prezimovaní dozrievajú celú zimu. Listy sú 15 - 20 cm dlhé, oválne až srdcovité, mierne plstnaté so zreteľným žilkovaním. Stopky listov sú veľmi krehké. Kvety sú podobné kvetu zemiakov. Sú ružovkasté a začínajú sa vytvárať behom mája. Plody sú až 5 cm dlhé, mnohosemenné bobule. Majú, podobne ako rajčiak, tenkú, lesklú šupku, žltoranžovej farby. Dužina je pevná, rôsolovitá a smená sú tmavé. Plody sa konzumujú aj so šupkou.

Využitie

Zrelé plody sa konzumujú v čerstvom stave, alebo sa môžu ďalej rôzne spracovávať. Plody so žltou šupkou bývajú chutnejšie. Sú sladké, s mierne kyselkavou príchuťou. Červeno sfarbené plody majú chuť o niečo trpkjšiu. Dobré vyzreté plody sú kyselkavé, osviežujúce, s jemným nádychom chuti ananásu, jahôd a čiernych ríbezlí.

Pestovanie

Rastliny sa pestujú v bežnom záhradnom substráte s prídavkom štrku. Na pestovanie použijeme väčšiu nádobu alebo v prípade letnenia drôtený kôš, ktorý zapustíme koncom mája na svetlé miesto v záhrade do zeme. Avšak chránime ju pred prudkými lúčmi slnka. Optimálna teplota pre túto rastlinu je okolo 20 °C, v zime 5 – 10 °C. Zálievka by mala byť hojná a jeden krát týždenne by mala byť s prídavkom hnojiva. Pri pestovaní v nádobe každý rok rastlinu presádzame do väčšej nádoby s čerstvou zeminou. Zvädnuté konáre odstránime. Veľké rastliny na jar zrežeme. Pri letnení v záhrade rastlinu včas premiestnime pred chladom na zimné stanovisko vždy na svetlé miesto a obmedzíme zálievku.

V druhom roku, kedy už rastlina plodí, odporúčame pri premiestnení na zimné stanovisko odstrániť plody, ktoré nemajú šancu dozrieť a necháme tzv. dôjsť len väčšie plody. Pri dozretí týchto plodov poskytneme rastline zimný pokoj s obmedzenou zálievkou. Neuškodí jej aj občasné vyschnutie. Ďalším rokom, v marci alebo v apríli, rastlinu zrežeme, presadíme do väčšej nádoby a začneme postupne zalievať. Pri pestovaní v koši koncom mája, opäť presadíme na letné stanovisko aj s košom.
